

Ledelsens beretning på generalforsamlingen på Haderslev Realskole d. 15. april 2026

Tak for ordet.

En generalforsamling er sådan en aften, hvor man både skal se lidt tilbage, lidt frem – og samtidig forsøge at gøre det på en måde, så ingen fortryder, at de tog afsted hjemmefra. På Haderslev Realskole er udgangspunktet heldigvis godt: Vi har noget at være stolte af, noget at glæde os over – og noget, vi skal tage fat på.

Vi er ikke bare “en skole i Haderslev”. Vi er Haderslev Realskole – med en stærk tradition, et tydeligt værdigrundlag og en hverdag, der handler om mere end skemaer og karakterer. Hos os står dannelse og fællesskab øverst – og faglighed lige dér, hvor den hører hjemme: nemlig som et vigtigt redskab til at åbne verden for børnene.

Skolens hverdag og fællesskab

Hvis man spørger eleverne, hvad der kendetegner deres skole, er det sjældent paragraffer, gennemsnit og strategipapirer, de nævner. De taler om vennerne, lærerne, stemningen, morgensangen, fællesskabet – og måske også om de dage, der er lidt lange, men som alligevel hænger sammen, når man ser tilbage på dem.

Et skoleår på Haderslev Realskole består ikke kun af fag. Det består af:

- morgensamlinger, hvor vi står sammen – nogle synger højt, andre mere lavmælt
- traditioner, som gør, at man som elev kan sige: “Det her har vi også gjort de andre år”
- lejrture og realuger, hvor man opdager, at ens klassekammerater faktisk er ret nuancerede mennesker

Det er her, eleverne mærker, at de er en del af et **VI**. At de ikke bare går i skole – de går i skole sammen med nogen. Det er et dannelsesprojekt i sig selv.

Demokratisk dannelse, trivsel og faglighed

På Haderslev Realskole ser vi demokratisk dannelse, trivsel og faglighed som tre sider af den samme sag – men rækkefølgen er vigtig:

- Demokratisk dannelse – at blive et menneske, der kan stå i verden, tage stilling og tage del.
- Fællesskab og trivsel – at opleve sig set, hørt og savnet, hvis man ikke er der.
- Faglighed – at få viden og redskaber til at forstå verden og sig selv.

Her har de frie skoler faktisk en særlig opgave. I lovgivningen er demokratisk dannelse skrevet direkte ind i formålsbestemmelsen for fri- og privatskoler.

Hos os er dannelse ikke noget, vi gør “når vi har tid” – det er en del af formålet.

I folkeskolen er dannelse mere et slags efternavn: det står omtalt og forudsættes, men det er ikke formuleret lige så direkte og forpligtende. Der er ikke noget galt med folkeskolen – men for de frie skoler er dannelse simpelthen et eksplicit krav, ikke kun en pæn hensigtserklæring.

Man kan sige, at hvor andre kan nøjes med at mene det, skal vi også kunne dokumentere det.

Det betyder, at vi hver dag skal spørge os selv:

- Hvad lærer eleverne – og hvad bliver de til, mens de lærer det?
- Bliver de klogere på verden – og også på sig selv og hinanden?
- Lærer de at være uenige på en ordentlig måde?
- Får de mod på at deltage – i klassen, i fællesskaber, i samfundet?

Faglighed er afgørende, men det kan ikke stå alene. En elev, der kan løse svære matematikopgaver, men ikke kan indgå i et fællesskab, er ikke færdigdannet. Og en elev, der trives i fællesskabet, men ikke får et ordentligt fagligt fundament, står svagere end nødvendigt i livet. Det er den balance, vi jagter – hver evig eneste dag

Udvikling og stabil drift

En skole som vores skal to ting samtidig:

den skal passe på det, der virker, og den skal turde bevæge sig, så vi ikke om 10 år står og fortæller nostalgisk om “den gang alt var godt, alting virkede, og hvis vi bare kunne genindføre...”.

De seneste år har budt på mange krav udefra: standardvedtægter, GDPR og ændrede forventninger til dokumentation og transparens. Alt sammen vigtigt – men det fjerner ikke det

grundlæggende fokus: At vi driver en skole, hvor børn og voksne skal kunne være ordentligt til stede i hverdagen.

Derfor arbejder vi med en stabil og ansvarlig drift, hvor vi:

- holder fast i skolens værdier og fællesskab
- sikrer fornuftige rammer for medarbejderne
- prioriterer kræfterne der, hvor de gør størst forskel for elevernes liv – ikke kun for regnearkene

Haderslev Realskole skal være genkendelig – men ikke stillestående.

Strategi – alt det vi kan, og alt det vi vil

I det forløbne år har vi i ledelsen arbejdet med en strategi – i tæt samarbejde med bestyrelsen og med inddragelse af medarbejderne. Vi er ikke klar til at trykke på “print og publicer” endnu, men vi er så langt, at I godt kan få et smugkig.

Arbejdstitlen er **“Alt det vi kan – alt det vi vil”**. Den tager afsæt i, at vi står på et stærkt fundament:

- en realskoletradition, der handler om viden, man kan bruge i virkeligheden
- fællesskaber, der forpligter
- en tydelig oplevelse af, at skolen gør en forskel for børn og familier

Strategien samler på nuværende tidspunkt især fire spor:

1. Trivsel og det at lykkes – “Vi trives når vi lykkes – og vi lykkes når vi trives”

Vi vil arbejde med et mere systematisk blik på trivsel. Det betyder ikke, at vi vil lave skemaer ud af følelser – men at vi vil have et klart fælles sprog, principper og ansvarsfordeling: Hvad gør vi, når trivsel er god? Hvad gør vi, når den ikke er det?

Og så vil vi styrke en kultur, hvor det er trygt at prøve: at børn og voksne oplever, at man godt må fejle på vejen mod at lykkes.

2. Stærk faglighed og levende læring – i fællesskaber

Vi vil holde fast i, at faglighed er vigtig – men ikke løsrevet fra livet. Læring skal være noget, der kan mærkes, forstås og bruges.

Det betyder blandt andet, at vi vil være tydelige på, hvad vi mener med god undervisning på Haderslev Realskole: undervisning, der både udfordrer, involverer og forbinder fag med virkelighed og fællesskab.

3. Forpligtende fællesskaber og stærkt samarbejde

Her sætter vi ord på, hvad det betyder at være en del af et forpligtende fællesskab – for elever, for medarbejdere og for forældre.

Vi vil arbejde med principper for det gode samarbejde, og vi ser samarbejde som en kompetence, der skal trænes. Børn skal lære at indgå i fællesskaber – og vi voksne skal vise, at vi mener det, når vi taler om respekt, ansvar og dialog.

4. Et stærkt brand med en stolt fortælling

Vi har været realskole i Haderslev i mange år, og det skal kunne mærkes – også udenfor matriklen.

Vi vil arbejde mere bevidst med, hvordan vi møder nye forældre, hvordan vi kommunikerer i løbet af skoletiden, og hvordan vi fortæller om skolen som arbejdsplads. Ikke fordi vi vil være “smart”, men fordi vi vil være tydelige: om vores dannelsesopgave, vores fællesskaber og vores faglige ambitioner.

På tværs af det hele ligger et spor om organisation, ledelse og kultur: Hvordan vi kan bruge kræfterne klogt, undgå unødigt bøvl og sikre, at det meste af energien bruges dér, hvor børnene faktisk er – og ikke kun dér, hvor Excel-arkene bor.

Kvalitet og tilsyn

Som fri grundskole er vi forpligtede på to ting, der ligger os meget nær:

1. at vores undervisning står mål med folkeskolens
2. at vi aktivt bidrager til demokratisk dannelse

Igen i år har vi haft certificeret tilsyn ved Keld Skovmand. Han var her over tre hele skoledage, hvor en 4., en 6. og en 8. klasse blev fulgt tæt, og hvor både elever, lærere og ledelse blev interviewet.

Konklusionen er, at:

- undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen
- “Der dannes demokrater på Haderslev Realskole”

Det sidste rammer lige ind i det, vi mener med vores dannelsesopgave: at eleverne skal opleve, at deres stemme betyder noget, at de kan tage del, og at de forstår mere end bare overskrifterne i et samfund med frihed og folkestyre.

Tilsynet fremhæver dygtige og engagerede lærere, stor arbejdsglæde, gode relationer og et stærkt fællesskab blandt eleverne. Det er vi glade for – for det er præcis i krydsfeltet mellem relationer, fællesskab og undervisning, at dannelse finder sted.

Prøveresultaterne ligger over landsgennemsnittet. Det er vi tilfredse med – men vi glæder os faktisk mindst lige så meget over beskrivelserne af elevernes deltagelse, nysgerrighed og evne til at tale kvalificeret om demokrati og samfund.

Medarbejdere og organisation

Hvis dannelse og fællesskab skal være andet end pæne ord, kræver det voksne, der hver dag tager opgaven på sig.

På Haderslev Realskole har vi en medarbejdergruppe, der både fagligt og menneskeligt løfter en stor opgave. De står i klasselokaler, i SFO, på kontoret, på gangene, i praktiske funktioner – og er med til at forme børnenes hverdag og blik på verden.

Indtrykket – og tilsynets vurdering – er, at der er:

- arbejdsglæde
- faglig stolthed
- og tillid i samarbejdet – både kolleger imellem og i samarbejdet med ledelsen

Der er nok at se til – men der er også vilje til at løfte i flok. Og eleverne ser det. En stor del af den dannelse, børnene får, sker ved at se voksne, der prøver at løse problemer ordentligt, samarbejder og tager ansvar – også når det er bøvlet.

Her er det også vigtigt at fremhæve dem, som ikke altid står forrest i spotlyset, men som er helt afgørende for, at skolen hænger sammen:

kontoret, der får hverdagen til at gå op for både forældre, elever og medarbejdere; teknisk og praktisk personale, der sørger for, at lokaler, inventar og udeområder faktisk kan bruges.

Når varmen virker, når lokalet er klar, når beskederne kommer de rigtige steder hen, og når tingene ser ud som om, de “bare kører”, er det fordi nogen har taget ansvar for, at de gør det. Den del af opgaven er måske mindre synlig for børnene – men helt afgørende for, at de kan have en tryk og sammenhængende skoledag.

Bestyrelse og skolekreds

Som fri skole lever vi ikke i et vakuum. Vi har en bestyrelse og en skolekreds, der både holder os fast og holder os oppe.

Det sidste år har bl.a. stået i standardvedtægternes tegn. Det lyder måske ikke dramatisk, men i praksis betyder det, at bestyrelse og ledelse har skullet oversætte ministerielle krav til noget, der giver mening for netop vores skole. Det kræver både juridisk præcision og blik for skolens sjæl.

Tak til bestyrelsen for timerne, drøftelserne og modet til at tage ansvar på skolens vegne.

Afslutningsvis vil jeg gerne sige en varm tak.

Tak til medarbejderne for at danne, undervise, støtte, trøste, udfordre og holde fast – også når vejret, kalenderen, de nære rammer eller verden omkring os gør det lidt sværere.

Tak til forældrene for, at I vælger Haderslev Realskole til jeres børn – og for at I vil samarbejdet. I overlader ikke bare jeres børn til os; I går med ind i opgaven.

Tak til bestyrelsen og skolekredsen for at tage medansvar for skolens retning og rammer.

Og ikke mindst: tak til vores elever. De er grunden til, at vi taler om dannelse, fællesskab og faglighed – og ikke om tomme lokaler. De udfordrer os, glæder os, trætter os indimellem – og gør os stolte, oftere end de selv tror.

Haderslev Realskole står stærkt. Ikke fordi vi har styr på alting, men fordi vi hver dag forsøger at gøre det rigtige: at danne børn og unge til at være hele mennesker i levende fællesskaber – med mod på både verden og livet.